

Är det Västsaharas tid nu?

– En stark folkrörelse och tryck på politikerna är det som behövs, menade riksdagsledamöterna Johan Büser (S) och Hans Linde (V) vid ett samtal om Västsahara, som ABF i samarbete med SSU anordnade på restaurang Trappan i Göteborg i mars.

Cirka 75 personer hade slutit upp för att höra dem diskutera ”Är det Västsaharas tid nu?” Samtalsledare var Lena Thunberg, tidskriften Västsahara.

– Det är oroande att ett erkännande av Västsahara inte har kommit än. Jag hade trott att det skulle komma samtidigt som erkännandet av Palestina, sa en besviken Johan Büser.

Den 5 december 2012 togs beslut i riksdagen att ge regeringen i uppdrag att erkänna Västsahara, men Alliansregeringen verkställde aldrig beslutet. Inte heller den nuvarande

regeringen hade i mars verkställt det. I år är det 40 år sedan den marockanska ockupationen startade.

Varför har den här konflikten kunnat dra ut så på tiden?

– Marocko har starka allierade i USA, Spanien och Frankrike. Västsaharas allierade är svagare stater. Det här liknar i mycket Israels ockupation av Palestina. Det finns också ett starkt tryck bakom kulisserna, som inte bör underskattas, sa Hans Linde.

Varför har inte erkännandet verkställts?

– EU är stora aktörer och uppsägandet av avtalet med Saudiarabien och erkännandet av Palestina har skapat kritik. Just nu kommer det nog inget erkännande. Marocko anses av EU som en stark handelspartner. Det amerikanska oljebolaget Kosmos Energy, som har börjat provborra på västsahariskt område, har kontaktat mig personligen för att jag är kritisk. Det betyder alltså mer än vi tror att

engagera sig, sa Johan Büser.

– 2006 var Sverige ensamt om att rösta nej till EU:s fiskeavtal med Marocko, eftersom de västsahariska vattnen inte var uteslutna. De andra EU-länderna tyckte att det var mycket märkligt. Men 2013 var det plötsligt en rad EU-länder, Danmark, Irland, Holland som också röstade nej. Om Sverige skulle erkänna Västsahara så skulle troligen en våg av erkännanden starta, sa Hans Linde.

– Regeringen är ganska skakad över reaktionerna på det uppsagda Saudi-avtalet. Nu gäller det att ”sitta still i båten”, men jag hoppas att regeringen kommer att stå upp för solidaritet på ett tydligare sätt. Konflikten kallas fortfarande för ”den bortglömda konflikten”. Därför är det viktigt att alla som är här bildar opinion.

Kan Sveriges ambition att ta plats i FN:s säkerhetsråd påverka Västsaharafrågan?

Johan Büser menade att det kan vara så att

75 personer kom till Trappan i Göteborg för att lyssna på Hans Linde (V) och Johan Büser (S). ABF och SSU anordnade mötet. Bild: Ingrid Ekman

erkännandet väntar tills säkerhetsfrågan är avgjord medan Hans Linde trodde att Västsaharafrågan skulle kunna ge Sverige fördelar att väljas in i säkerhetsrådet.

– De flesta afrikanska och latinamerikanska stater har erkänt Västsahara. En svensk regering som vill skaffa plats i säkerhetsrådet skulle bli uppbackade av fler stater om Sverige erkänt Västsahara, menade han.

I slutet av maj har Socialdemokraterna

kongress. Vad säger ledamöterna då om inte Sverige har erkänt Västsahara?

– Ett kongressbeslut betyder ju tyvärr inte ett verkställande direkt, svarade Johan Büser.

Hur länge ska frustrerade västsahariska ungdomar behöva vänta? Hela regionen är ett oroligt område.

– De som har växt upp i flyktinglägren har hela livet fått höra att de snart ska få tillgång till sitt land. Många vill ta upp den väpnade

kampen igen. Den fredliga kampen har inte gynnats och det är en skam på många sätt för världssamfundet, sa Johan Büser.

– Det är en fråga om tid och vi har inte tiden på vår sida. Risken är stor att vi får betala ett mycket högt pris för detta, menade Hans Linde.

Hur mycket vet svenskar i allmänhet om Marocko som ockupationsmakt?

Marocko har marknadsfört sig som ett framåtsyftande genderinriktat land och som ett turistland och det är nog tyvärr den bilden många har, menade de båda politikerna.

Och vad kan man då göra för att lyfta upp Västsaharafrågan?

– Skriv debattartiklar, uppvakta riksdagspolitiker, kontakta de politiker som är relevanta. Arbete på bred front är viktigt. Ungdomsförbunden är också viktiga. Organiserar resor till flyktinglägren och skicka ner de riksdagsledamöter som är skeptiska, så tar de med sig ett brinnande engagemang hem, menade Hans Linde och Johan Büser – som sprang Sahara Maraton i februari. Också ett sätt att uppmärksamma frågan.

Sanna Ström och Lena Thunberg